

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 19289

гр. София, 04.02.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 28 СЪСТАВ, в закрито заседание на четвърти февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: АНДРЕЙ КР. ГЕОРГИЕВ

като разгледа докладваното от АНДРЕЙ КР. ГЕОРГИЕВ Частно гражданско дело № 20231110167882 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 411, ал. 2, т. 2 и 3 ГПК.

Подадено е заявление от „Банка ДСК“ ЕАД за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК срещу М. С. М. за следните суми: 7957,46 евро – неизплатен остатък от главница, ведно със законната лихва от 08.12.2023 г. до изплащане на вземането; 572,43 евро – възнаградителна лихва за периода от 16.08.2020 г. до 06.05.2021 г., и 2281,05 евро – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 16.08.2020 г. до 06.12.2023 г. – задължения по договор за потребителски кредит № 11/20223545/05.04.2012 г., сключен между банката и починалия Сергей Анатоли Малев, по който длъжницата е поела целия дълг с Допълнително споразумение от 19.06.2020 г.

Настоящият съдебен състав, като съобразява служебното си задължение във всеки един момент да преценява евентуалната неправомерност на договорни клаузи, когато са налице фактически данни за такава неправомерност, въведено както в чл. 7, ал. 3 ГПК, така и от практиката Съда на Европейския съюз, включително и в случаи, когато съдът не е натоварен служебно да следи някои обстоятелства – § 32 от Решение по дело C-243/08 *Pannon GSM*, както и чл. 411, ал. 2, т. 3 ГПК, намира, че от представените по дело документи може да се направи извод за евентуална неправомерност на някои от клаузите по договора за кредит. Съгласно чл. 143, ал. 1 ЗЗП неправомерни са клаузите в договор с потребител, които не отговарят на изискването за добросъвестност и водят до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя. Отделно от това чл. 143, ал. 2, т. 10 ЗЗП предвижда, че е неправомерна клауза в потребителски договор, която предвижда потребителят да отговаря за задължения, които не са предвидени по размер в договора.

В случая в т. 9 от първоначалния договор за кредит, в който длъжницата е встъпила – този от 05.04.2012 г. (на лист 14 от делото), е предвидено, че кредитът е с променлива лихва, като същата се определя според общите

условия. В т. 7.1. от общите условия (на лист 18 от делото) е предвидено, че методологията за промяна на лихвата се определя от орган на заявителя. На настоящия съдебен състав е служебно известно от други производства, че ползваната към 2012 г. методология за определяне на „базовия“ лихвен процент на заявителя не предвижда формула за това, а само посочва (без да определя относителната им тежест) компоненти, при промяна на които лихвата би могла да се измени. Така се оказва, че заявителят е можел сам да определя равнището на лихвения процент по договора в нарушение на чл. 143, т. 10 ЗЗП (ред. преди ДВ, бр. 100/2019 г., сега със същия текст – чл. 143, ал. 2, т. 10 ЗЗП).

По делото се установява, че лихвеният процент по кредита е променен с т. 4 от договора между страните по делото от 19.06.2020 г. (на лист 23 от делото), като в т. 3 е посочено остатъчно задължение към 19.06.2020 г. от 8005 евро, което не съответства на това по първоначалния погасителен план (ред 99 на лист 16 от делото) – по погасителен план остатъчната главница е 3477,50 евро, а сборът от дължимите се до края на срока на кредита лихви е 290,80 евро, т.е. по първоначален погасителен план остатъчното задължение към 19.06.2020 г. е 3768,30 евро. На лист 27 от делото пък е представен нов погасителен план към договора от 19.06.2020 г., в който е начислявана и възнаградителна лихва върху твърдения от заявителя и несъответстващ на погасителния план остатък от 8005 евро.

Оттук за съда възниква основателно съмнение за това, че начинът на формиране на лихвата по кредита може да е резултат от приложение на евентуално неравноправна клауза. Още повече, предвид извършените и признати от заявителя в договора от 19.06.2020 г. погасявания по кредита, тъй като не е ясно какъв е следвало да бъде процентът на възнаградителната лихва, е възможно да не са отчетени и плащания по главницата по кредита, а поради олихвяването на значително завишената главница от 8005 евро, да се явяват недължими и вноските за главница по новия погасителен план. Това не са установени факти, но е налице невъзможност да се докаже по абсолютно сигурен начин правилността на изчисленията. Към настоящия момент и с оглед формалния характер на едностранното заповедно производство за настоящия съдебен състав е невъзможно да определи каква част от претендираните суми е дължима при прилагане на действителните първоначални договорни условия, и каква – въз основа на евентуално неравноправния механизъм за определяне на променлива лихва. Поради това и доколкото преценката на настоящия съд е единствената бариера в производството за издаване на заповед за незабавно изпълнение, която, ако бъде преодоляна на формално основание, ще наложи на потребителя директно да плаща в процес по принудително изпълнение суми, които не може да се каже, че е безспорно че дължи, и то без други специални процедури, съдът не следва да издава заповед за целия размер на лихвите, тъй като може да допусне изпълнение на парично вземане, основано на евентуално неравноправна клауза, като така наруши задължението си по чл. 7 от Директива 93/13/ЕИО да не дава *никакъв* ефект на евентуално неравноправни клаузи. В същия смисъл е и практиката на Съда на

Европейския съюз – т. 1 от Определение от 17.01.2023 г. по дело C-379/21 *Ти Би Ай банк България* (вж. и точки 30 – 32 от мотивите), която не позволява при невъзможност да се разграничат последиците на евентуално неравноправна клауза от договора от другите му части, да се допуска от съда изпълнение на цялото задължение по принудителен ред. Тук положението е различно от „обикновеното“ заповедно производство по чл. 410 ГПК, където практиката на Съда на Европейския съюз - т. 48 от Решение от 30.06.2022 г. по дело C-170/21 *Профи кредит България* предвижда, че потребителят има възможност за ефективна защита чрез възражението срещу издадената заповед, тъй като същото препятства възможността за принудително изпълнение, което при заповед за незабавно изпълнение потребителят е длъжен да търпи до уважаване на евентуално искане по чл. 419 ГПК (спирането на изпълнението по чл. 420 ГПК оставя потребителя засегнат, тъй като наложените запори и възбрани остават да тежат).

При това положение следва да се отхвърли заявлението за всички претендирани суми.

На евентуално възражение на заявителя, че така същият търпи прекомерна санкция, тъй като една част от лихвата безспорно му се дължи, следва да се отговори, че заповедното производство е особен ред за защита, а на банките е осигурена от законодателя привилегията по чл. 417, т. 2 ГПК за директно допускане на принудително изпълнение с оглед на вероятно достоверните данни от счетоводствата им. Когато презумпцията за тази достоверност е оборена, за което има основателни съмнения в случая, се прилага общия ред за установяване и събиране на вземания – исковото производство. Предприемането на каквото и да е друго поведение на настоящия съд при неяснотата относно това дали потребителят може да дължи поисканите от заявителя суми, може да доведе до отговорност на Софийския районен съд по чл. 2в ЗОДОВ, поради което искането не може да се уважава, като на привилегията на институционалния кредитор се дава предимство за сметка на евентуална отговорност на всички български граждани чрез държавния бюджет.

Така мотивиран, Софийският районен съд, 28. състав,

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ на основание чл. 411, ал. 2, т. 2 и 3 ГПК заявление за издаване на заповед за изпълнение с вх. № 354618/08.12.2023 г. в полза на „Банка ДСК“ АД, с ЕИК: 121830616, с адрес на управление: София, ул. „Московска“, № 19, срещу **М. С. М.**, с ЕГН: *****, и адрес: София, ж.к. „Дървеница“, бл. 33, вх. Б, ет. 2, ап. 29.

УКАЗВА на основание чл. 415, ал. 1, т. 3 ГПК на заявителя „Банка ДСК“ АД, че може да предяви претенциите си по заявлението за издаване на заповед за изпълнение с **осъдителен иск** в едномесечен срок от влизане на определението в сила, като ползва платената държавна такса в заповедното производство и я приспадне от тази по иска.

УКАЗВА на заявителя „Банка ДСК“ АД, че в случай, че опита отново да предяви вземанията си в друго заповедно производство пред друг състав на Софийския районен съд, ще следи за такива производства и може да наложи **ГЛОБА** на банката, ако установи недобросъвестно поведение в процеса поради неизпълнение на настоящото разпореждане.

Разпореждането може да се обжалва с частна жалба пред Софийския градски съд в едноседмичен срок от връчване на препис на заявителя „Банка ДСК“ АД. Препис да се връчи на **двете страни**.

Съдия при Софийски районен съд: _____